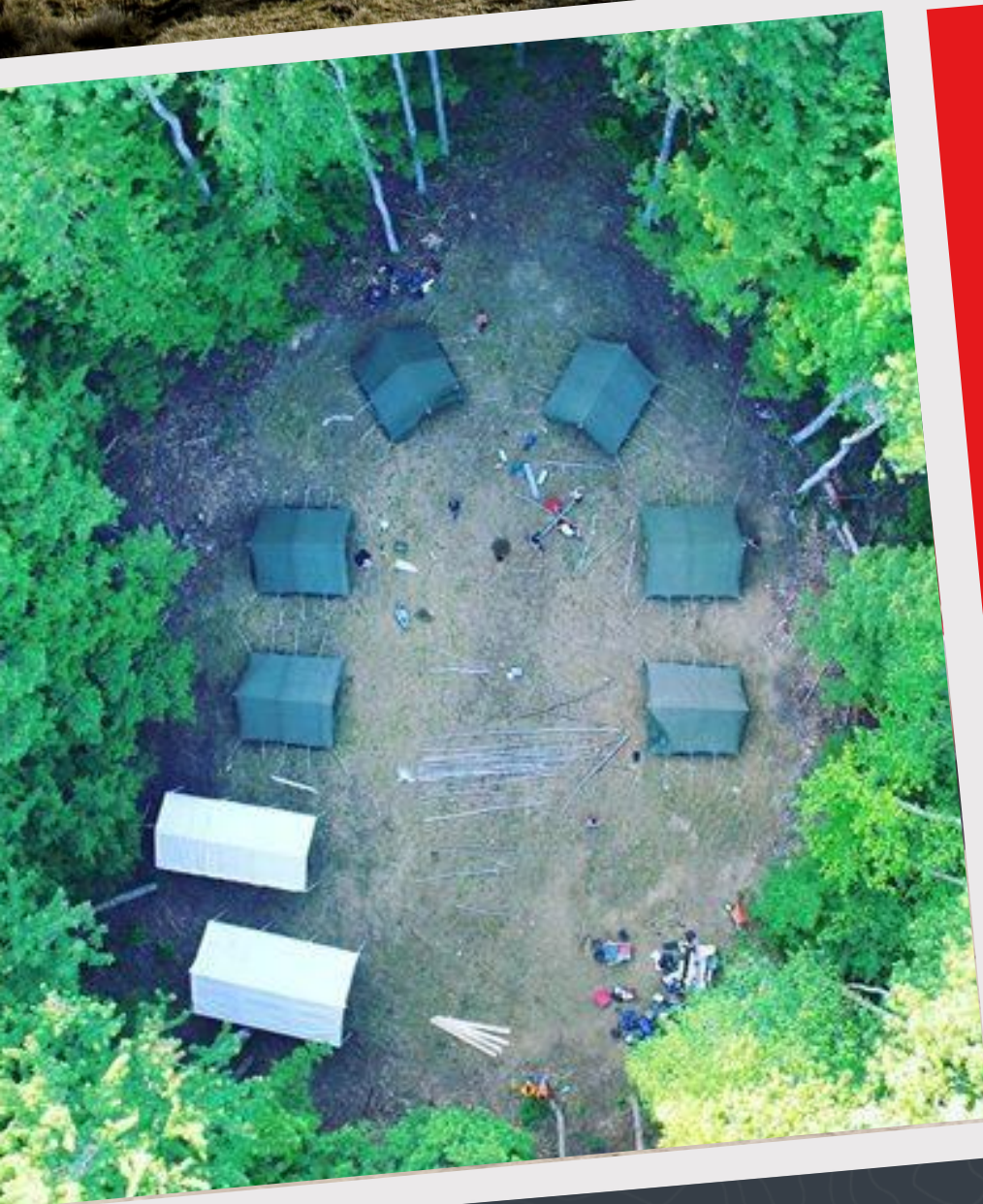

PLANSZE EDUKACYJNE

“O czym Wędrownik
wiedzieć powinien”
GKH

Oprawa graficzna: phm. Barbara Wońska
Pomysł i wykonanie: hm. Tomasz Kostienko

- ❁ „Wędrownicy” są trzecią gałęzią Organizacji Harcerzy.
- ❁ Członkiem Gałęzi Organizacyjnej Wędrowników zostaje harcerz w wieku około 15 lat, co zostaje stwierdzone rozkazem bezpośredniego przełożonego (drużynowego) lub hufcowego.

☛ Regulamin przewiduje następujące podstawy programowe:

- 1) Praca nad sobą.
- 2) Szukanie miejsca w społeczeństwie.
- 3) Służba.

☛ Są to założenia, na których powinno być oparte wszelkie zamierzenia i programy wędrowników odnośnie drużyn i zastępów samodzielnych, jak również samotnych wędrowników.

WĘDROWNICY: (1) PRACA NAD SOBĄ

- ❁ Samowychowanie, to jest poznanie siebie samego i świadoma, dobrowolna praca nad charakterem.
- ❁ Samokształcenie, to jest praca nad zdobyciem umiejętności praktycznych i teoretycznych z różnych gałęzi swej nauki, a także uzupełnianie i pogłębianie programu szkoły.
- ❁ Praca nad rozwojem i zdrowiem fizycznym

WĘDROWNICY: (2) SZUKANIE MIEJSCA W SPOŁECZEŃSTWIE

🌿 To dążenie do zdobycia zawodu, stanowiska w zawodzie, szacunku i uznania środowiska.

WĘDROWNICY: (3) SŁUŻBA

- ✿ Szeroko pojęta służba Bogu, Polsce, Bliźnim i służba na rzecz organizacji harcerskiej.
- ✿ Rzetelne przestrzeganie zasad chrześcijańskich, obywatelskich, rodzinnych, zawodowych i społecznych.

WĘDROWNICY: STOPNIE

- ❁ Wędrownicy dążą do uzyskania stopni Harcerza Orlego i Harcerza Rzeczypospolitej.
- ❁ Uzyskanie stopnia Harcerza Rzeczypospolitej ma być wynikiem dojrzałości obywatelskiej i przygotowania do życia w całej pełni uświadomionego obywatela i Polaka.
- ❁ Harcerz przechodzący do wędrowników nie mając stopnia ćwika, odbywa próbę na ćwika w ciągu pierwszego roku.

WĘDROWNICY: SPRAWNOŚCI I PRÓBA

- ❁ Wędrownik wybiera sprawności, które chce zdobywać i zgłasza wybór swemu przełożonemu.
- ❁ Próbę odbywa przed komisją w Szczepie, Hufcu lub Chorągwi, której przewodniczącym jest podharcistrz lub harcistrz. Do próby dopuszcza przewodniczący komisji.
- ❁ Próbę przeprowadza rzeczoznawca (ekspert, który nie musi być harcerzem) oraz instruktor z komisji.
- ❁ Próba jest prowadzona na wysokim poziomie, w wymagający sposób – nigdy zbiorowo.

WĘDROWNICY: MUNDUR

- ❁ CHUSTA WĘDROWNICZA trójkątna, barwy zielonej, odcień dowolny, jednolity w drużynie lub hufcu. Wędrownicy mogą nosić chustę drużyny macierzystej.
- ❁ LEWY NARAMIENNIK barwy ciemno-zielonej z wyhaftowanym ogniskiem, ułożonym prawidłowo w gwiazdę, sposobem skautowym, na długotrwałe palenie.
- ❁ Trzy polana symbolizują trzy główne punkty pracy wędrowniczej:
 - pracę nad sobą,
 - szukanie miejsca w społeczeństwie,
 - służba.
- ❁ Trzy płomienie symbolizują:
 - najniższy: zdrowie
 - średni: wiedzę
 - najwyższy: charakter i siły duchowe, wznoszące się ku Najwyższemu Dobru, ku Bogu, które razem tworzy harmonijny rozwój osobowy.

WĘDROWNICY – WTAJEMNICZENIE (1)

- ❁ Wtajemniczenie jest obrzędem wędrowników, który jest odpowiednikiem pasowania zucha na harcerza. Odbywa się w jakiś czas po przejściu harcerza do gałęzi organizacyjnej wędrowników – nie później jak rok.
- ❁ Okres po przejściu a przed wtajemniczeniem powinien być okresem rozpoznawczym, zarówno dla kandydata jak i dla jego przełożonych.

WĘDROWNICY – WTAJEMNICZENIE (2)

- ❁ Wtajemniczenie jest wewnętrznym przeżyciem harcerza i jego współbraci wędrowników, którzy witają go w swoje szeregi.
- ❁ Nie powinno być widowiskiem dla osób postronnych.
- ❁ W obrzędzie wtajemniczenia biorą udział tylko instruktorzy i wędrownicy po wtajemniczeniu.

WĘDROWNICY – WTAJEMNICZENIE (3)

- ❁ Obrzęd wtajemniczenia powinien się odbyć wieczorem, przy ognisku, poprzedzony wędrówką na przeżycie z wywiadem, patrolami 2-3 osobowymi.
- ❁ Obrzęd wtajemniczenia przeprowadza podharcistrz lub harcistrz.
- ❁ W wyjątkowych wypadkach, za uprzednim zezwoleniem hufcowego lub szczepowego (w zależności od miejscowych warunków), obrzęd może przeprowadzić trzech wędrowników po wtajemniczeniu.

WĘDROWNICY – WTAJEMNICZENIE (4)

ODNOWIENIE PRYZRZECZENIA

- ❁ Podczas obrzędu wtajemniczenia wędrownik odnawia Przyrzeczenie Harcerskie.
- ❁ Zarówno Przyrzeczenie jak i Prawo Harcerskie ma inny wydźwięk i znaczenie dla chłopca 11-letniego, a inne dla ponad 15-letniego młodzieńca.
- ❁ Przyrzeczenie harcerskie składa się tylko raz w życiu, odnowienie zaś jest stwierdzeniem wobec świadków, że harcerz ma nadal szczerą wolę służyć Bogu, Polsce i bliźnim i być posłusznym Prawu Harcerskiemu.

WĘDROWNICY – WTAJEMNICZENIE (5)

ODNOWIENIE PRZYRZECZENIA

- ❁ Podczas obrzędu wtajemniczenia wędrownik odnawia Przyrzeczenie Harcerskie.
- ❁ Harcerz zwraca się twarzą w kierunku Polski, na azymut Warszawy uprzednio wytyczony i składając dwa palce na sztandar harcerski lub flagę polską, albo nad ogniskiem, recytuje sam z pamięci rotę Przyrzeczenia.
- ❁ Prowadzący obrzęd przystępuje do harcerza który zwraca się do niego. Prowadzący obrzęd nakłada naramiennik wędrowniczy na lewe ramię harcerza.

- ❁ Zdobywanie Szyszek jest jednym z podstawowych czynników wychowawczych w zakresie samowychowania i samokształcenia wśród wędrowników.
- ❁ Szyszki reprezentują szczebel wyrobienia wędrowniczego.
 - ❁ BRAZOWA SZYSZKA - Wędrownik Łazik
 - ❁ SREBRNA SZYSZKA - Wędrownik Włóczęga
 - ❁ ZŁOTA SZYSZKA - Wędrownik Arcy-Włóczęga

PROGRAM PRACY WĘDROWNIKÓW

- ❁ Charakter programu wędrowników idzie po linii zainteresowań młodego człowieka.
- ❁ O powodzeniu pracy drużyny będzie decydować realny program pracy, to jest taki program, który zainteresuje wędrowników i który można wykonać w warunkach pracy danej drużyny.
- ❁ Podstawą do ułożenia zamierzeń całorocznych są ideowo-programowe: (1) praca nad sobą, (2) szukanie miejsca w społeczeństwie, (3) służba.

WĘDROWNICY – PRACA NAD SOBĄ TABLICA BADEN POWELL'A

Tablica Baden Powell'a

Cechy, które tworzą charakter	Składniki cech, które tworzą charakter
1. Cześć	Służba Bogu. Szacunek dla starszych
2. Honor	Prawdomówność i dotrzymywanie obietnic i przyrzeczeń. Lojalność: odpowiedzialność za czyny i słowa
3. Silna wola	Karność. Przestrzeganie regulaminów i ustaw. Oszczędność. Wstrzemięźliwość. Pogoda ducha.
4. Altruizm	Rycerskość. Bezinteresowność. Uprzejmość. Lojalność. Sprawiedliwość. Miłość Ojczyzny.
5. Inteligencja	Spostrzegawczość. Pamięć. Wnioskowanie. Pomysłowość. Spryt.
6. Wiara we własne siły	Nadzieja. Wytrwałość. Odwaga.
7. Radość życia	Pogoda ducha.
8. Energia	Zdrowie. Pomysłowość. Ambicja. Weselość

PRACA W DRUŻYNIE WĘDROWNIKÓW (LUB W ZASTĘPIE SAMODZIELNYM)

- ❁ Drużyna Wędrowników jest normalnie mniejsza ilościowo od innych jednostek organizacyjnych (9+ wędrowników).
- ❁ Na czele drużyny stoi drużynowy – instruktor dobrze orientujący się w zagadnieniach pracy wędrowników.
- ❁ Komenda drużyny, o ile istnieje, składa się z drużynowego, przybocznego i ewentualnie skarbnika/kwatermistrza.
- ❁ Członkowie komendy mogą, wraz z drużynowym, tworzyć osobny patrol lub, z wyjątkiem drużynowego, należeć do innych patroli.

DRUŻYNOWY WĘDROWNIKÓW JEST ODPOWIEDZIALNY Z PRACĘ DRUŻYNY

- ❁ Opracowuje wytyczne programowe drużyny.
- ❁ Koordynuje pracę patroli i sekcji
- ❁ Przeprowadza zbiórki drużyny
- ❁ Organizuje wystąpienia drużyny na zewnątrz i pracę w ramach szczepu (pomoc jednostkom)
- ❁ Organizuje pracę społeczną i zarobkową drużyny
- ❁ Organizuje akcję letnią drużyny
- ❁ Prowadzi administrację i Książkę Pracy Drużyny

 Drużyna prowadzi pracę na trzech poziomach:

A. Jako DRUŻYNA

B. Jako PATROLE

C. Jako SEKCJE

ZBIÓRKI WĘDROWNIKÓW (2)

(A) JAKO DRUŻYNA

🌿 Wędrownicy zbierają się na Zbiórkach Drużyny możliwie raz w miesiącu. Zbiórka Drużyny Wędrowników może zawierać elementy:

- Formalne (zbiórka patrolami, rozkaz, hymn/śpiew)
- Sprawozdawcze (sprawozdania patrolów z pracy, ocena dzienniczków)
- Programowe (Omówienie wytycznych programowych na następny okres, np. tematy wywiadów)
- Inne (dodatkowy program, przygotowany przez drużynowego lub przez patrole)

ZBIÓRKI WĘDROWNIKÓW (3)

(B) JAKO PATROLE

- 🌿 Zbiórki, spotkania zaprzyjaźnionych kolegów. Na czele stoi patrolowy. Każdy członek patrolu jest patrolowym przez pewien czas (np. miesiąc).
- 🌿 „Patrol Uniwersytecki” - Wędrownicy, którzy wyjeżdżają na studia ale chcą nadal pozostać w macierzystej drużynie wędrowników, mogą tworzyć „patrol uniwersytecki” i spotykać się od czasu do czasu, a nawet organizować imprezy dla innych członków drużyny w swoim miejscu studiów.

ZBIÓRKI WĘDROWNIKÓW (4)

(B) JAKO PATROLE

- ❁ ZBIÓRKI PATROLI powinny odbywać się co najmniej dwa razy w miesiącu. Z zasady będą się odbywały w sposób bardziej swobodny, ale zawsze należy im nadawać charakter harcerski, by nie zamieniły się w zwykłe spotkanie towarzyskie.
- ❁ Przeprowadza się na nich wywiady przydzielone patrolowi na zbiórce drużyny.
- ❁ Przygotowuje się do stopni H.O., H.R. i do sprawności.
- ❁ Prowadzi się pracę społeczną lub zarobkową.
- ❁ Udziela się pomocy gromadzie czy drużynie harcerzy.
- ❁ Planuje się wszelkie akcje np. wędrówki

ZBIÓRKI WĘDROWNIKÓW (5)

(C) JAKO SEKCJE

- ❁ Sekcje grupują wędrowników o tych samych zainteresowaniach lub specjalnościach. Stan sekcji jest zmienny, tak jak i jej okres pracy.
- ❁ Spotkania - zbiórki sekcji odbywają się od czasu do czasu w zależności od potrzeby i chęci członków.
- ❁ Do sekcji jednej drużyny mogą należeć wędrownicy z innych drużyn, a także wędrowniczki za pozwoleniem swych władz i zgodą drużynowego.
- ❁ Sekcje pracują w specyficznym kierunku zainteresowań/hobby. Możliwości są tak szerokie, jak zainteresowania samych wędrowników – należy je wykorzystać!

KAŻDY WĘDROWNIK...

- ❁ Każdy wędrownik jest potencjalnym instruktorem.
- ❁ Wędrownicy, posiadający zamiłowania lub uzdolnienia wychowawcze, organizacyjne lub kierownicze, tworzą w szczepie specjalną sekcję instruktorską, której zadaniem jest przygotowanie członków sekcji do próby na stopień przewodnika.

AKCJA LETNIA - WĘDROWNICY

☛ Metoda skautowa polega na wychowaniu w gronie rówieśników. Każdy wiek powinien mieć w harcerstwie możliwości pełnego wyżycia się. W czasie akcji letniej obóz stały jest właściwym środowiskiem wyżycia się chłopców w wieku harcerzy.

☛ OBÓZ WĘDROWNY, względnie obóz stały z ciągłym programem wędrówek i wywiadów, jest właściwym programem akcji letniej wędrowników.

RODZAJE OBOZÓW – AKCJI LETNICH

-
- Obóz Stały - „Główne Miejsce Postoju” (GMP)
 - przy obozie drużyny macierzystej, czy obozie hufca (lub)
 - samodzielny, stały obóz wędrowników (lub)
 - obóz stały, połączony z pracą społeczną.
 - Obóz Wędrowny - typowa, samodzielna akcja drużyny wędrowników.

OBÓZ WĘDROWNY (1) – POWINIEN:

- ❁ Wędrować po ciekawej trasie turystycznej.
- ❁ Nie łączyć się ze zbyt wielkim wysiłkiem fizycznym - przeciętne maksimum 15 km pieszego marszu dziennie (zależnie od terenu).
- ❁ Być urozmaicony serią zadań specjalnych i gier, a także wywiadami.
- ❁ Być okazją do zdobycia sprawności.
- ❁ Zakończyć się stwierdzeniem odbycia części próby na szczyble wędrownicze („Szyszki”) z wpisaniem do karty próby.

OBÓZ WĘDROWNY (2) - ISTOTA

- ❁ Obóz wędrowny może także być wędrownką kajakową, kolarską, żeglarską, konną itp. itd.
- ❁ Każdy uczestnik obozu prowadzi swój indywidualny dzienniczek, tzw. „log”, pisany w czasie postojów. Ponadto każdy patrol może prowadzić ogólny „log” wędrownki.
- ❁ Powinno się przy tym pamiętać, że
PROGRAM JEST ISTOTĄ OBOZU,
A NIE POKONYWANIE DYSTANSU.

OBÓZ WĘDROWNY (3) - GOSPODARKA

- ❁ Gospodarka na obozie wędrownym jest zupełnie inna aniżeli na obozie stałym.
- ❁ Przede wszystkim gospodarz nie musi gotować ani pilnować gotowania, bo każdy patrol gotuje dla siebie.
- ❁ Funkcja gospodarza jest bardzo ważna; on dysponuje pieniędzmi, bo kupuje prowiant po drodze, więc będzie równocześnie skarbnikiem.

OBÓZ WĘDROWNY (4) - EKWIPUNEK

- ❁ WYPOSAŻENIE OSOBISTE: buty, plecak, śpiwór, karimata, kurtka, luźne i wygodne ubranie, menażka, manierka, latarka, kompas-busola i inne zależne od potrzeb danej wędrówki.
- ❁ SPRZĘT PATROLU: namiot, kuchenka, mapy, łopata, zbiornik na wodę, prowiant i inne związane z daną wędrówką.
- ❁ UWAGA! Planując wędrówkę, należy dostosować ilość i rodzaj ekwipunku do pory roku, terenu i długości akcji.

OBOZY STAŁE - GMP PRZY DRUŻYNIE HARCERZY (1)

- ❁ GMP („Główne Miejsce Postoju”) to obóz-baza, z którego dokonywane są wyprawy i wypadki w okoliczny teren.
- ❁ Przede wszystkim należy podkreślić, że drużyna wędrowników ma własny program i zajęcia i nie może być zatrudniona przez cały czas trwania obozu przez komendę obozu harcerzy.
- ❁ Obóz wędrowników też nie powinien się znajdować w obrębie obozu drużyny harcerzy, aby nie przeszkadzać sobie wzajemnie w realizowaniu programu i rozkładu dnia.

OBOZY STAŁE – GMP PRZY DRUŻYNIE HARCERZY (2)

- ❁ Obóz taki nadaje się szczególnie dla młodszej wiekiem drużyny wędrowniczej, dla której wysiłek fizyczny dłuższych marszów dzień po dniu, może się okazać zbyt wyczerpującym i w rezultacie nie dającym pełnej radości z włóczęgi.
- ❁ Dwu czy trzydniowe wypady patroli z określonymi zadaniami i trasą, nie wyczerpią fizycznie, a dadzą zaprawę na przyszłość, przy czym myśl powrotu do wspólnego ogniska i odpoczynku podtrzyma na duchu młodszych i początkujących włóczęgów.
- ❁ Ten typ obozu nadaje się szczególnie do zrobienia części próby na „Brązową Szyszkę”.

OBOZY STAŁE - GMP PRZY DRUŻYNIE HARCERZY (3)

❁ Czego może się spodziewać komenda obozu harcerzy od wędrowników?

- pomocy w postaci praktycznych wskazówek przy urządzaniu obozu
- pomocy w ćwiczeniach, biegu na stopnie i komisjach na sprawności
- udział w ogniskach (pomoc przy śpiewie, przykład dobrych pokazów)

❁ UWAGA! Wędrownicy w żadnym wypadku nie „budują obozu dla harcerzy”

OBOZY STAŁE - GMP PRZY DRUŻYNIE HARCERZY (4)

🌿 A czego mogą się spodziewać wędrownicy od drużyny harcerzy?

- zorganizowanie terenu i wspólnego zakupu prowiantów
- opieki nad obozowiskiem i sprzętem wędrowników w czasie ich wędrówek
- szacunku i serdeczności ze strony komendy i młodszych harcerzy

GMP – SAMODZIELNY STAŁY OBÓZ WĘDROWNIKÓW (1)

- ❁ Samodzielny Stały Obóz Wędrowników to własny obóz-baza, z którego dokonywane są wyprawy i wypady w okoliczny teren.
- ❁ Taki obóz jest samodzielny administracyjnie i gospodarczo.
- ❁ Przy organizowaniu wypraw patroli czy całej drużyny, należy pamiętać, że ktoś powinien zostać w obozie (jeden z patroli czy służbowy).

GMP – SAMODZIELNY STAŁY OBÓZ WĘDROWNIKÓW (2) - KORZYŚCI

- ❶ Swoboda organizacyjna i programowa.
- ❷ Możliwość przerabiania praktycznej części na stopnie i sprawności.
- ❸ Udoskonalenie obozownictwa i pionierki obozowej.
- ❹ Dobry sposób wprowadzenia do akcji wędrowniczej młodych i nowych wędrowników.

GMP – SAMODZIELNY STAŁY OBÓZ WĘDROWNIKÓW (3) – PROGRAM

- ❁ Jednodniowe wypady patrolami.
- ❁ Kilkudniowe wyprawy patrolami lub całej drużyny, połączone z próbą na „Brązową Szyszkę” (w zależności od zasad obowiązujących w danej Chorągwi).
- ❁ Ćwiczenia i zajęcia sprawnościowe.
- ❁ Zajęcia i konkursy z techniki obozowania.

GMP – OBÓZ STAŁY POŁĄCZONY Z PRACĄ SPOŁECZNĄ (1)

- Może się zdarzyć, że drużyna wędrowników postanowiła połączyć akcją letnią z pracą społeczną. Może to być na przykład pomoc dla polskiego ośrodka, domu starców czy stancji harcerskiej.
- Będzie to obóz, wymagający wysiłku fizycznego i organizacji „jak w zegarek”, dlatego też bardziej odpowiedni dla starszych wędrowników.
- W tym wypadku trzeba przeplatać pracę z przyjemnością wędrówki – np. część drużyny na wędrówce, część pracuje, a potem zmiana.

GMP – OBÓZ STAŁY POŁĄCZONY Z PRACĄ SPOŁECZNĄ (2)

- ❁ Przed obozem drużynowy powinien jasno i wyraźnie omówić z kierownictwem ośrodka na czym będzie polegała pomoc drużyny, jej obowiązki, a także warunki i miejsce zakwaterowania, obozowania i wyżywienia.
- ❁ Przedstawi równocześnie program pracy wędrowniczej i system pracy, aby ktoś nie zrozumiał, że cała drużyna przez cały czas będzie do dyspozycji.
- ❁ Wczesne i wyraźne uzgodnienie warunków przyczyni się do owocnej współpracy i miłych stosunków.

Dziękujemy!
Czuwaj!

Oprawa graficzna: phm. Barbara Wońska
Pomysł i wykonanie: hm. Tomasz Kostienko

“O czym Wędrownik wiedzieć powinien”, GKH